

Καινοτομία

Του Δημήτρη Μαλλά
dmallas@gmail.com

Corallia: το πρώτο cluster στην Ελλάδα

Τα clusters, οι συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας, σημειώνουν μεγάλη επιτυχία στο εξωτερικό. Στη χώρα μας ήρθαν μόλις το 2007

Στο εξωτερικό, οι συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας (ή clusters, όπως είναι η αγγλική και πολύ πιο σύντομη ονομασία) σημειώνουν μεγάλη επιτυχία, ιδίως στο χώρο της υψηλής τεχνολογίας. Πολλές εταιρείες, μικρές σε μέγεθος, κατάφεραν να αναπτυχθούν εκμεταλλευόμενες τα πλεονεκτήματα ενός cluster, το οποίο είναι ένα σύνολο ισχυρά αλληλοεξαρτώμενων και συνανταγωνιστικών επιχειρήσεων.

Στην Ελλάδα το cluster δεν θα μπορούσε να πει κάποιος ότι είναι ιδιαίτερα δημοφιλές. Ή, για να είμαστε πιο ακριβείς, το μοντέλο αυτό δεν υπήρχε μέχρι περίπου το 2007, οπότε και ξεκίνησε τη λειτουργία του το Corallia, το οποίο επικεντρώθηκε –και συνεχίζει να επικεντρώνεται– στο χώρο της μικροηλεκτρονικής. Έναν τομέα ο οποίος αποδεικνύεται ότι έχει πολλά περιθώρια ανάπτυξης στη χώρα μας, καθώς υπάρχουν οι ιδέες και πλέον και οι εταιρείες που δείχνουν ότι η Ελλάδα κάτι μπορεί να καταφέρει σε διεθνές επίπεδο. Η πρώτη φάση της λειτουργίας του Corallia (www.corallia.org) ολοκληρώθηκε πριν από μερικούς μήνες και μπορεί εύκολα να χαρακτηριστεί ως επιτυχημένη. Το cluster, όπως σημειώνουν τα στελέχη του, έχει αρχίσει να διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στην προώθηση της καινοτομίας στη συγκεκριμένη αγορά, όπου αποδεικνύεται πως υπάρχουν αρκετές ελληνικές εταιρείες οι οποίες μπορούν να έχουν σημαντική παρουσία στη διεθνή αγορά.

Τι λένε οι αριθμοί

Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, οι

Παρουσίαση της Corallia στο Massachusetts Institute of Technology, Βοστώνη 2007

εταιρείες που συμμετείχαν στο cluster από την αρχή της λειτουργίας του, στις αρχές του 2007, πέτυχαν αύξηση των εσόδων τους κατά 59,56%, σχεδόν διπλασίασαν τον αριθμό των εργαζομένων τους (92,63%) όπως και τις εξαγωγές τους (+109,67%). Επίσης, ο αριθμός των αιτήσεων ευρεσιτεχνίας αυξήθηκε κατά 137,5%. «Ο στόχος που είχαμε να δημιουργηθούν σχέσεις αξίας μεταξύ των εταιρειών που συμμετέχουν στο cluster δείχνει να έχει επιτευχθεί», επισημαίνει ο δρ. Χόρχε Σάντσεζ, διευθυντής στρατηγικής και

επιχειρηματικής ανάπτυξης του Corallia. Στο ίδιο διάστημα, όπως σημειώνει ο δρ. Νίκος Βογιατζής, διευθυντής λειτουργιών και υπηρεσιών, ο αριθμός των εταιρειών και φορέων που συμμετέχουν στο Corallia έχει ξεπεράσει τις 100, δημιουργώντας έναν εξαιρετικά ευρύ πυρήνα στο χώρο της μικροηλεκτρονικής.

Στις εταιρείες του cluster περιλαμβάνεται σχεδόν το σύνολο των ελληνικών επιχειρήσεων που έχουν σχέση με το χώρο της μικροηλεκτρονικής στην Ελλάδα. Αρκετές

από αυτές είναι μεν άγνωστες στο ευρύ κοινό, αλλά έχουν εξαιρετικά καινοτόμα προϊόντα. Πρακτικά, ελάχιστες είναι οι εταιρείες του κλάδου που δεν μετέχουν είτε άμεσα είτε άμεσα στο cluster και στη σχετική λίστα περιλαμβάνονται τόσο εταιρείες γνωστές στο ευρύ κοινό (π.χ. ΟΤΕ, Intrascom Telecom, Maras Ηλεκτρονική, Unibrain, κ.ά.) όσο και επιχειρήσεις που δεν γνωρίζουν παρά μόνο όσοι ασχολούνται με τον κλάδο. Παρ' όλα αυτά, αρκετές από αυτές που ανήκουν στη δεύτερη κατηγορία (π.χ. InAccess, Atmel, Antcor, Helic, Virtual Trip, κ.ά.) έχουν σημαντικές επιτυχίες σε διεθνές επίπεδο, ένα σαφές δείγμα των δυνατοτήτων των ελληνικών επιχειρήσεων.

Ένα σημείο που χρήζει προσοχής είναι ότι όλες οι εταιρείες που μετέχουν στο Corallia εδρεύουν—ή έστω έχουν παρουσία—στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής, ενώ ορισμένες από αυτές έχουν τα γραφεία τους στις εγκαταστάσεις του cluster στο Μα-

Οι εταιρείες που συμμετείχαν στο cluster από το 2007 αύξησαν τα έσοδά τους κατά 60% και διπλασίασαν τον αριθμό των εργαζομένων και τις εξαγωγές τους

ρούσι. Η παρουσία σ' έναν κοινό χώρο έχει πολλά πλεονεκτήματα, καθώς η συνύπαρξη δημιουργεί ευκαιρίες για συνεργασίες και ανταλλαγή τεχνογνωσίας, αλλά και ιδεών. Δεν είναι λίγες οι φορές που μια ιδέα ενός μηχανικού στην εταιρεία Α μπορεί να βρσκειται εκτός του τομέα δραστηριοποίησης της επιχείρησης που εργάζεται, αλλά να είναι εξαιρετικά χρήσιμη για την εταιρεία Β. Και είναι πολύ πιο εύκολο να γίνει η σχετική συνεργασία. Επιπλέον, υπάρχουν ουκ ολίγες συνέργιες μεταξύ εταιρειών του cluster ανάλογα με τα έργα που υπάρχουν στον ορίζοντα.

Η Φάση 2

Το cluster έχει εισέλθει πλέον στη Φάση 2 της λειτουργίας του και οι στόχοι που έχουν τεθεί θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν αρκετά φιλόδοξοι. Για παράδειγμα, ένας

από τους στόχους της Φάσης 2 είναι η αύξηση των μελών του Corallia κατά 30% μέχρι το 2015. Στις δράσεις που έχει στο πρόγραμμά του το cluster περιλαμβάνεται η ενίσχυση νέων και πολύ μικρών καινοτόμων επιχειρήσεων, προκειμένου να αναπτυχθεί ένα πλήρως λειτουργικό τεχνολογικό πρωτότυπο. Με αυτόν τον τρόπο εκτιμάται ότι θα διευρυνθεί η επιχειρηματική βάση του cluster.

Σημειώτεον πως η Φάση 2 του προγράμματος ενίσχυσης που υλοποιεί το Corallia εντάσσεται στο ΕΠΑΝ-ΙΙ και χρηματοδοτείται με 33 εκατ. ευρώ δημόσια συγχρηματοδότηση (εθνικοί πόροι και Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και πάνω από 35 εκατ. ευρώ ιδιωτικά κεφάλαια.

Όπως σημειώνουν τα μέλη της ομάδας διοίκησης του cluster, οι στόχοι περιλαμβάνουν την αύξηση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων κατά 120%, ώστε τα έσοδα από δραστηριότητες αμιγώς μικροηλεκτρονικής να φθάσουν τα 600 εκατ. ευρώ το 2015. Εξίσου ενδιαφέρον είναι ο στόχος της δημιουργίας 4.000 νέων θέσεων απασχόλησης για εξειδικευμένο προσωπικό. Ο αριθμός μοιάζει αρκετά υψηλός, αλλά θεωρείται εφικτός.

Ακόμη, ένας άλλος στόχος είναι τα κεφάλαια που θα επενδυθούν από ιδιώτες επενδυτές σε εταιρείες του cluster να ανέλθουν σε 300 εκατ. ευρώ.

Στα πλάνα υπάρχει ακόμη και η δημιουργία ενός γραφείου στην Καλιφόρνια και συγκεκριμένα στη Σίλικον Βάλι, που θα λειτουργεί ως σύνδεσμος για τις επαφές που θα θέλουν να κάνουν τα μέλη του cluster με τις επιχειρήσεις που εδρεύουν εκεί και είναι μεταξύ των κορυφαίων στον κλάδο της μικροηλεκτρονικής. Επιπλέον, στα πλάνα υπάρχει η επέκταση των υποδομών με τη δημιουργία ενός ακόμη κέντρου στην

Ο αριθμός των εταιρειών και φορέων που συμμετέχουν στο Corallia έχει ξεπεράσει τις 100, δημιουργώντας έναν εξαιρετικά ευρύ πυρήνα στο χώρο της μικροηλεκτρονικής

Τι είναι το Cluster

Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε ένα cluster:

- εμφανίζουν ισχυρή γεωγραφική συγκέντρωση.
- δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένη θεματική περιοχή.
- συνδέονται μεταξύ τους σε αλυσίδα προστιθέμενης αξίας με κοινούς προμηθευτές ή/και πελάτες.
- έχουν στρατηγικές συμμαχίες με άλλους οργανισμούς (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, φορείς μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, venture capital funds).
- έχουν πρόσβαση σε κοινές εγκαταστάσεις, υποδομές και υπηρεσίες, και
- έχουν χαρακτηριστικά έντασης γνώσης, υψηλής τεχνολογίας, εξαγωγικού προσανατολισμού και υπαρκτού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε διεθνές επίπεδο.

περιοχή της Αττικής, καθώς και ενός άλλου στην Πάτρα, όπου εδρεύει ένας ικανοποιητικός αριθμός επιχειρήσεων που δραστηριοποιείται στο χώρο της μικροηλεκτρονικής.